

Sat Chit Anand #3 vraag 1.

Wij zijn de pelgrims van het onkenbare.

23 november 1987 in het Chuang Tzu Auditorium

Geliefde Osho,

Voor u zittend, voel ik dat er me iets enorm geweldigs overkomt, wat ik helemaal niet snap. Ik voel me zo dankbaar, maar ik weet niet waarom en waarvoor. Tranen komen, maar ik kan er geen enkele reden voor vinden. Ik ga uit de lezing weg met knikkende knieën, alsof ik vierentwintig uur zwaar werk had gedaan. Maar wat gebeurde er? Is het door mijn onderontwikkeld bewustzijn dat ik niet door heb wat er gaande is, of wenst mijn mind een antwoord waar geen antwoord is?

Vimal Paro, het is een van de eeuwige vragen die jij gesteld hebt. Elke zoekende op het pad stuit op een of andere dag op dezelfde vraag. Het is de mind die alles wenst te weten, want de wetende mind wordt machtig over wat het weet. Dan wordt dat zijn eigen terrein. Maar de existentie bestaat uit drie lagen: een is dat van kennis – dat wat reeds bekend is. De mind is er perfect mee op zijn gemak. De andere is het gebied van het onbekende, wat vroeg of laat bekend zal worden: Wat vandaag bekend is was gisteren onbekend; wat vandaag onbekend is zal morgen zeker bekend zijn. De mind is er een beetje ongemakkelijk mee, maar niet te erg. Het weet dat ofschoon het nog boven zijn terrein uitgaat, het niet veel langer boven zijn terrein zal blijven.

Het eerste gebied behoort tot alle religies van de wereld. Daarom zijn ze allen georiënteerd op het verleden. Ze hebben geen weet van enige morgen, alleen het gisteren.

De tweede categorie behoort tot de wetenschappelijke wereld. Ze zijn perfect op hun gemak met het gisteren, omdat morgen gebaseerd zal zijn op het gisteren. Maar hun focus is op het onbekende. Dat is het avontuur van de wetenschap, doorgaan het onbekende te overwinnen en het bekend te maken; met andere woorden het demystificeren van het universum. Dat is het basis doel van al het wetenschappelijk onderzoek: er zou geen geheim in de wereld moeten zijn; alles moet gekend worden.

Wetenschap is de uiteindelijke groei van de mind: daarom kan het niet aan de mind voorbij gaan. Precies het woord 'wetenschap' betekent kennis. Vandaar dat wetenschap de existentie niet in drie categorieën verdeelt, maar slechts in twee: het bekende en het onbekende.

En er is een derde categorie, die ik het onkenbare noem. Wij zijn de pelgrims van het onkenbare. Om richting het onkenbare te gaan voelt erg angstig voor de mind, omdat het onkenbare op geen enkele manier deel van kennis gemaakt kan worden. Het kan nooit het domein en imperium van de mind worden. Het zal altijd een mysterie blijven.

Je kunt het leven, maar je kunt het niet kennen. Je kunt het ervaren, maar je kunt je ervaring niet tot kennis reduceren. Je kunt het dansen, je kunt je erin verheugen, maar je kunt zijn basis kwaliteit van het mysterieus zijn niet transformeren tot de staat van kennis.

Kennis is absoluut onmysterieus.

Dit is de wereld van de mysticus. Dit is de wereld van sat-chit-anand, waarheid, bewustzijn en gelukzaligheid. Deze woorden zijn absoluut onbekend aan de wetenschap, en deze woorden zijn absoluut beangstigend voor de mind. Noch kent het waarheid, noch wenst het waarheid te kennen; leugens zijn zo mooi en comfortabel. Waarheid is gevaarlijk voor de mind, want de hele basis van de mind is onecht en nep. Op het moment dat waarheid binnenkomt moet de mind vertrekken, zijn tijd is voorbij. De komst van waarheid is de onmiddellijke dood van de mind: heel zijn imperium verdwijnt eenvoudig.

Noch is de mind geïnteresseerd in bewustzijn. In feite probeert de mind op elke manier zo onbewust mogelijk te blijven. De eeuwen door heeft elke maatschappij en elke cultuur alcohol en andere bedwelmende drugs veroordeeld, maar zonder enig effect – ze hebben overleefd en ze gaan door steeds meer invloed te krijgen. De reden is: de mind wenst zich in onbewustheid te verdrinken, wat de enige ontspanning is. Anders is er altijd spanning, want het onkenbare is erg dichtbij. De mind wenst alles te vergeten wat het onbekende aangaat, alles wat waarheid is.

Je zult verbaasd zijn te weten dat wetenschap in het geheel niet geïnteresseerd is in het ontdekken van de waarheid. Ze is geïnteresseerd in het ontdekken van relatieve waarheden. Relatieve waarheden zijn eenvoudig relatieve leugens! Je kunt de woorden als synoniemen gebruiken.

Probeer maar ... Als je tegen iemand zegt, "Relatief gezien houd ik van je," wat zal het betekenen? Het zal eenvoudig betekenen dat je van veel meer mensen ook houdt. "Relatief," kun je zeggen, "Houd ik ook van jou." Je haat relatief gezien veel mensen – je haat niet enkel die persoon. Met liefde zeg je eigenlijk, "Ik houd van je relatief gezien." Maar geen minnaar heeft ooit zo'n verklaring uitgesproken. Elke liefhebber zegt, "Ik houd totaal van je, absoluut."

Wetenschap is slechts geïnteresseerd in de objectieve wereld, waar je nooit tot de ultieme waarheid kunt komen, omdat van het eerste begin het de subjectieve wereld boycot. Dus haar waarheid zal altijd relatief blijven. De wetenschapper is geïnteresseerd in objecten, maar hij is niet geïnteresseerd in zichzelf.

Geïnteresseerd in jezelf zijn betekent geïnteresseerd zijn in waarheid, geïnteresseerd zijn in bewustzijn, geïnteresseerd zijn in gelukzaligheid. Maar deze zijn beangstigende, gevaarlijke paden voor de mind – elk van hen En in feite komen ze alle drie samen als drie aspecten van een ervaring. Op het ogenblik dat je waarheid ervaart, ervaar je ook een enorme explosie van bewustzijn en, tegelijkertijd een onmetelijke overvloed van zegeningen van je eigen hart.

In deze vloed van licht, merkt de mind dat hij niet in staat is om zelfs zijn ogen te openen. Het is een vogel van duisternis, net als de uil – in de dag sluit hij zijn ogen, in de nacht begint zijn dag – en die overvloeiende zegen wordt bijna als een vloed. Het zal al dat dode hout meenemen, wat de mind als kennis heeft verzameld. En bewustzijn zal al de donkere hoeken verdrijven waarin de mind zich verbergt, zijn verlangens onderdrukkend, zijn boosheid, hebzucht, lust en duizend en een dingen onderdrukkend die door de maatschappij zijn veroordeeld.

De grootste angst van de mind is niet de dood. Zijn grootste angst is verlichting. De dood is niet om bezorgd over te zijn, het kan niet iets van de mind wegnemen, maar verlichting zal de mind compleet vernietigen. Jouw vraag, Paro, is echt de mind die uit wil zoeken wat er met jou gaande is. En wat er met jou gebeurt, is voorbij de capaciteit van de mind, wat maakt dat je bang bent, beverig, bezorgd. Ik zal jouw vraag lezen: “Voor u zittend, voel ik dat mij iets geweldigs overkomt, wat ik helemaal niet snap.”

Ik ook niet! Noch heeft ooit iemand geweten wat het is – geen Gautama Boeddha, geen Jezus Christus, geen Socrates; niemand heeft ooit geweten wat het is. Maar ze hebben allen ervan gedronken, haar zoetheid gevoeld, haar geurigheid, haar muziek. Maar alles is zo groots, zo ontzagwekkend, ze kunnen het niet tot woorden reduceren zodat de mind kan berekenen wat het is. Tenzij iets tot taal is gereduceerd, is de mind niet in staat het te begrijpen. Mind is linguïstisch, vol woorden en taal. Dat is zijn enige schat en als iets niet tot taal gebracht kan worden, blijft het buiten de wereld van de mind. Maar de mind is slechts een klein deel van je: jij bent heel veel groter; vandaar dat je vele dingen kunt ervaren die de mind niet kan begrijpen.

Je zegt, “Ik ben zo dankbaar ...” Jij ervaart wat niet uit te drukken valt. Alles wat je kunt doen is je dankbaar voelen. Je kunt zelfs niet zeggen waarvoor je dankbaar bent, omdat dat “waarvoor” deel is van het mysterie van de existentie.

Dit is een goede aanwijzing dat wat er jou gebeurt je dankbaarheid brengt. En erkentelijkheid of dankbaarheid is veel belangrijker dan enige kennis, want het transformeert je. Kennis informeert je slechts.

Je kunt veel grote geleerden vinden, vol met kennis, maar hun levens zijn leeg en arm. Niets gebeurt er in hun leven. Onder het gewicht van hun kennis hebben ze niet geleefd. Ze dragen eenvoudig de lading, omdat die lading hen respectabel maakt in een wereld van onwetende mensen. Deze zelfde mensen – als ze omgeven waren door fouten – zouden uitgelachen worden.

Mohammed zei gewoonlijk, “Een geleerde is gewoon een ezel die heilige geschriften draagt.” Hij kan erg trots voelen tussen de andere ezels: een die zout draagt, een ander aarde, weer een ander zand, nog een ander hout – natuurlijk is de ezel die heilige geschriften draagt een priester tussen de ezels. Hij is een grote geleerde tussen de ezels en al de ezels zullen respectvol tegen hem zijn: hij is geen gewone ezel.

Zo is het met jouw geleerden, grote professoren, grote priesters, grote rabbijnen – ze hebben hun leven verspild aan boeken. Ik ben niet tegen boeken, maar je moet onthouden dat het slechts een dimensie is; het is niet jouw hele leven. Als jouw hele leven vol boeken wordt, ben je gewoon een boekenkast, verder uiterst leeg.

Boeken kunnen jouw leven iets waardevols geven. Als je enig leven hebt, als je enige liefde hebt, kun je misschien in poëzie iets vinden waar misschien zelfs de dichter niet bewust van is geweest. Als hij gewoon een man van woorden was, dan is wat hij heeft geschreven slechts een compositie van woorden, volgens de regels van de grammatica en taal. Maar de mysticus kan in deze woorden iets lezen wat hij in feite erin giet, wat er niet in is. En een van de betekenisvolle kwaliteiten van de mysticus is dankbaarheid, niet eens wetend waarvoor:

“Maar ik weet niet waarom en waarvoor” – dat is precies het juiste ding. Vol dankbaarheid voor het onkenbare, vol dankbaarheid voor dat wat voorbij de capaciteit van de mind is. Je raakt aan nieuwe horizonten, je vliegt dichtbij de sterren. De mind kan niet tot daar reiken. Daarom is er dankbaarheid.

“Tranen komen, en ik kan er geen reden voor vinden.” Ze zijn geen rationele tranen. In feite heeft niemand van rationele tranen gehoord, niemand heeft ooit ervaren dat er tranen uit zijn ogen stromen omdat twee en twee vier is – Mijn God, twee en twee is vier brengt tranen!

Kennis kan geen tranen brengen. Tranen wijzen op iets van erg intense betekenis, dat je iets hebt geraakt wat slechts uitgedrukt kan worden door tranen of lachen of dansen – die allen irrationeel zijn. Je kunt hen niet rationeel verklaren!

Ik gaf Shunyo een klein antiek Rolex horloge voor Veeresh. Ik zei haar, “Vind hem en geef het aan hem.” Ze kwam naar me terug gerend en zei, “Veeresh is werkelijk gek. Toen ik hem het horloge gaf, begon hij eenvoudig te huilen en te dansen. Ik kon het niet geloven! Hij zei helemaal niets, hij is eenvoudig buiten aan het dansen!”

En omdat ze hem zocht, zei ze Anando ook uit te kijken naar hem. Nadat Shunyo het horloge aan Veeresh gegeven had, vond Anando hem en zij kon het ook niet geloven -- “Wat was er gebeurd?” Gewoon tranen en

lachen tegelijk, en hij was aan het dansen, springen. Ze bracht hem dicht naar mijn kamer om het Shunyo te laten weten.

En Anando zei, “Het is vreemd ... Wat is er met hem gebeurd?”

Shunyo zei, “Het is niets, gewoon dat Osho een horloge aan hem gegeven heeft.”

Het is irrationeel, maar een mens die slechts de rede kent, zal slechts een leven als een woestijn kennen. Hij kent de rozen niet. Hij kent niet de mooie geluiden van de vogels, die niets betekenen – ze zijn irrationeel. In feite is zelfs het liederen noemen niet helemaal juist. De vogels maken gewoon geluiden zonder enige reden, gewoon uit enorme dankbaarheid voor deze mooie morgen, voor de zon, voor de bomen; gewoon voor een nieuwe dag om in te ademen, in het luchtruim te vliegen, om lief te hebben, te zingen en te dansen. Ze maken geluiden omdat ze geen andere manier weten om het universum te bedanken.

Als jij ook iets van het hart gaat ervaren, zul je een enorm verlangen ondergaan om te huilen. Dat huilen is niet uit droefheid. Deze tranen zijn waardevoller dan welke hartslag ook. Deze tranen zijn nog warm, deze tranen zijn nog levend, en deze tranen vertellen dat jij iets geraakt hebt voorbij woorden, voorbij de mind. Ze zijn van enorme vreugde en dankbaarheid, gevoeligheid en hulpeloosheid – hulpeloosheid omdat je niet kunt uitdrukken wat je hebt ervaren in woorden.

In feite heeft alles wat groot is in het leven geen reden.

Eens was Picasso aan het schilderen vlakbij een rozenstruik en een man stond er bijna een uur naar te kijken. Tenslotte kon hij de verleiding niet weerstaan en zei Picasso, “Excuseer me, mijnheer, maar ik kan geen enkele reden zien waarvoor u aan het schilderen bent. Ik heb van alle kanten gekeken ... Ik heb zelfs geen flauw idee wat het voorstelt!”

Picasso keek naar hem en zei, “kijk gewoon naar de rozen. Ga naar hen en probeer uit te vinden waarom ze er zijn. Ik word zoveel lastig gevallen en niemand vraagt de vogels, niemand vraagt de pauw, ‘waarom deze mooie staart, met zoveel mooie kleuren?’ Niemand vraagt de koekoek – het geluid is zo lieflijk, bijna onvergelykbaar lieflijk – niemand vraagt de bomen, ‘waarom zijn jullie groen?’ En iedere idioot komt naar mij en vraagt, ‘wat ben je aan het doen, wat is de betekenis ervan?’ Ga naar God en vraag hem, ‘Wat is de betekenis van dit hele universum?’ Ik ben een kleine schepper, hij is de grote schepper ... Ga gewoon – misschien weet hij de reden.” Maar ik weet, dat als je God ontmoet, hij ook de reden niet weet. Welke reden kan hij verschaffen waarom hij de pauwenveren zo mooi schilderde? Wat was de reden? Waarom heeft hij een lange witte staart gegeven aan de paradijsvogel?

Je zult hem hier in mijn tuin vinden. Hij komt en gaat volgens het seizoen. Net twee dagen geleden kwam hij weer. Een paar maanden was hij verdwenen. Hij heeft zo’n witte staart. Zo sneeuwwit, en de vogel is erg klein en zwart. En zo’n kleine vogel, zo’n lange witte staart dragend – het slaat helemaal nergens op. Vanwege de staart, kan de vogel nauwelijks vliegen. Hij springt eenvoudig van de ene boom naar een andere boom. Nou wat voor reden kan er voor zijn? Maar hij is zo mooi, gewoon de combinatie van kleuren is zo mooi.

Schoonheid hoeft niet rationeel te zijn; noch hoeft gezegendheid rationeel te zijn, noch stilte. Meditatie is niet een rationele inspanning: het is in de grond irrationeel. Om meer correct te zijn, het is superrationeel: het gaat voorbij de rede en al zijn ideeën.

Picasso had gelijk, want hij zei eenvoudig dat niemand God vraagt ... Iedereen gaat in de kerk bidden, in de synagoge, in de tempel, en niemand vraagt hem, “Wat is het doel van dit alles?” De zon gaat iedere ochtend op, zo’n mooie zonsopkomst boven de zeeën creërend, boven de bergen, zulke mooie kleuren creërend aan de horizon – voor een vreemde reden die ik niet ken.

Ik was student aan een universiteit die misschien de beste locatie in de hele wereld heeft – zeker in India. Ik heb veel universiteiten bezocht, maar de universiteit van Sagar, een erg kleine plaats, heeft een speciale kwaliteit erbij – niet de universiteit, maar de berg en het meer. De universiteit is op een de berg, een kleine berg, maar het meer is heel uitgestrekt, mijlen lang.

Ik heb elke morgen de horizon geschilderd gezien door God, elke avond door God in veel plaatsen rondom de wereld, maar ik heb nog nooit zo veel psychedelische kleuren gezien als hij bij de Sagar Universiteit liet zien. Ik heb nooit zulke kleuren gezien als wanneer de zon opkomt over het meer en wanneer ze daalt over de bergen. Ze verspreidt zo vele kleuren, absoluut zonder enige reden, gewoon uit volkomen overvloedigheid!

Na het zien van de ochtend- en avonden in Sagar heb ik steeds gezocht naar dezelfde kleuren, maar heb ze nooit ergens gevonden. Elke plaats schijnt arm te zijn zover het de ochtend- en avonden betreft. Sagar is een kleine plaats. Het enige mooie is dat ze een universiteit heeft op een van de mooiste plekken. Maar waarom zou God zo genereus zijn? Er is geen reden.

Zelfs als je God ontmoet, kan hij jou niets uitleggen. Daarom juist heb ik de hele hypothese van God verwijderd. Er is geen reden voor een God, omdat God te accepteren legt zoveel last en spanning en zorg en moeite op de arme kerel. Het is beter dat hij er niet is. Het is niet dat ik tegen God ben – het is gewoon uit mijn liefde en compassie. Ik voel dat hij niet moet zijn! Mijn eigen manier om God te ontkennen is totaal verschillend van de atheïst – zij zijn tegen hem. Ik ben absoluut voor hem, maar hij is er niet.

Picasso had gelijk toen hij boos werd. Een andere keer gebeurde het ... Een erg rijke dame, super rijk, vroeg hem om een portret van haar te maken. Hij zei, “Ik schilder geen portretten.”

Ze zei, “De prijs maakt helemaal niet uit – wat u ook vraagt – maar ik wil een portret door u, gewoon al omdat u geen portretten maakt! Ik wil iets unieks; niemand in de hele wereld zal een portret door Picasso hebben behalve ik. Ik ben bereid welke prijs ook die u vraagt te betalen, maar u moet een portret maken.”

Picasso dacht een ogenblik bij zichzelf na, “Vraag zo’n enorm bedrag dat de vrouw weg zal willen gaan.” Dus hij zei, “Vijf miljoen dollar.”

De vrouw zei, “Ik zal je er zes geven. Begin met schilderen : Ik ben er al klaar voor.”

Nu had ze hem te pakken, dus moest hij het portret schilderen. Toen het portret klaar was, zei de vrouw, “Alles is mooi, maar zeg me een ding, waar is mijn neus? Ik kan hem niet vinden ...” Een neus is precies het centrum van je gezicht. Als je een neus kunt vinden, dan kun je berekenen waar de mond is, waar de oren zijn en alles. Maar zonder het vinden van het centrum

De vrouw zei, “Vertel me alleen maar over de neus, al het andere zal ik wel vinden dan!”

Picasso zei, “Ik zei je reeds dat ik geen portretten schilder, omdat dit soort problemen altijd later komen. Ik weet niet waar jouw neus is. Ik wist het toen ik schilderde, maar nu is alles wat ik weet ... Het is een mooi schilderij, zoveel mooie kleuren – maar wie zit er nu in over een neus? Vertel gewoon niemand dat dit jouw portret is!”

Picasso is, op een bepaalde manier, dichter bij mysticisme gekomen dan enige andere schilder, want wat hij ook schilderde moet niet begrepen worden, maar slechts ervaren. Zijn kleuren, zijn combinatie van kleuren zijn gewoon ongelooflijk. Hij heeft God vele keren verslagen. Maar vraag de betekenis niet, vraag niet naar de reden, breng het niet binnen de mind, geniet gewoon!

En je kent het reeds, als je van een werkelijk goed ijsje geniet ... Hoe noem je het? Tutti-frutti? Je vraagt niet naar de reden! Je vraagt niet naar de betekenis. En als je naar Sarjano’s plaats voor pizza gaat, vraag je dan, “Wat is de betekenis ervan?” De smaak is genoeg. Ik weet zelfs niet wat het is, want ik heb het nooit geproefd maar ik voel het speeksel in mijn mond komen, en jullie dan? En ik zal nooit pizza proeven dat kan ik je beloven, want ik houd ervan een paar dingen mysterieus te houden!

Je zegt Paro, “Ik ga de lezing uit met knikkende knieën ...” Ik ga ook op dezelfde manier weg. Ik speel het net klaar mijn kamer te bereiken. Je zegt, “... alsof ik vierentwintig uur zwaar werk had gedaan,”

De reden voor onzekere benen is dat je dronken bent van iets wat geen chemische drug of alcohol is, maar iets van bewustzijn, iets van waarheid, iets van gelukzaligheid, wat je net zo dronken of zelfs veel meer dronken kan maken dan enige alcoholische drank.

En nu vraag je me, “Maar wat gebeurde er?” Stel niet zulke vragen! Er gebeurde echt iets. Als je vragen stelt is er een gevaar dat het gaat ophouden te gebeuren: het is een erg schuchter verschijnsel. Sta het toe te gebeuren, geniet er zo veel van als je kunt, en zit niet in over knikkende knieën. Hoe meer je het vragen laat of het berekenen wat er gebeurt, des te minder zul je voelen dat je vierentwintig uur hard gewerkt hebt.

Het vragen naar het onbeantwoordbare creëert grote spanning. Het creëert werkelijk het gevoel van hard werk en falen, want je kunt nooit slagen!

“Is het vanwege mijn onderontwikkeld bewustzijn dat ik niet doorheb wat er gebeurt ...?” Nee! Met een ontwikkeld bewustzijn zullen jouw knieën zelfs nog meer onzeker voelen. Het is eenvoudig wat je zelf al erkende: “Wenst mijn mind een antwoord waar geen antwoord is?”

Ja, houdt daar mee op!

Dolores trouwt met de oude heer Pincus omdat ze er op rekende dat ze zijn geld gaat krijgen zonder er veel voor te hoeven doen. Op hun huwelijksnacht giechelt ze als hij een condoom neemt en het midden op het nachtkastje legt.

“Lieveling, “ mompelt ze, “Denk je niet dat je een beetje al te voorzichtig bent? Je bent toch al achtentachtig.”

Maar de heer Pincus hinnikt slechts zachtjes en neemt een paar ogenblikken later watten uit de la en stopt ze in zijn neusgaten. Daarna neemt hij een paar oordoppen.

“Lieveling,” zegt ze, “Ik begrijp de condoom, maar wat ben je nu aan het doen?”

“Liefje,” antwoordt hij, zijn oordoppen indoend, “je kunt nu maar beter weten dat er twee dingen zijn die ik niet kan uitstaan in het leven. Een is een vrouw die schreeuwt, en het andere,” zegt hij terwijl hij plots het licht uit doet, “Is de geur van brandend rubber.”

Hymie Goldberg werkte zijn hele leven hard en werd erg rijk. Maar nu is hij op zijn sterfbed met zijn vrouw Becky aan zijn zijde en is zijn wereldse bezittingen aan het verdelen.

“Mijn Cadillac,” begint hij, “met de automatische motorpolitie verklikker, laat ik mijn zoon Sam na.”

“Je kunt hem beter aan Joe geven,” zegt Becky. Hij is een betere chauffeur.”

“Dat is goed,” fluistert Hymie. “Mijn Rolls Royce is voor mijn dochter Linda.”

“Je zou hem beter aan je neef Wil kunnen geven,” valt Becky hem in de rede. “Hij is een erg voorzichtige chauffeur.”

“Ook goed. Geef hem aan Wil. En mijn twaalfcilinder Jaguar geef ik aan mijn nicht Sally.”

“Persoonlijk,” zegt Becky, “denk ik dat Judy hem moet krijgen.”

Hymie richt zijn hoofd op en schreeuwt, “alsjeblijft Becky! Wie is er aan het sterven? Jij of ik?”

